

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 603
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 30 mei 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Speerpuntclusters - Ingediende voorstellen

Het clusterbeleid in Vlaanderen is er op gericht om ondernemingen aan te zetten effectieve partnerschappen aan te gaan waarbij iedere partner engagementen aangaat. Deze clusters/partnerschappen zorgen ervoor dat ondernemingen groeien, innovatie implementeren en open staan voor andere kennis.

Er zijn twee soorten clusters binnen het Vlaamse clusterbeleid:

- speerpuntclusters; grote clusters die op lange termijn denken en gericht zijn op strategische domeinen en internationaal spelen;
- innovatieve bedrijfsnetwerken; kleine clusters die een dynamische actie teweeg brengen op korte termijn, die op lange termijn uitwerking kan hebben. Deze hechte samenwerkingsvorm zal ertoe leiden dat een actieplan uitgewerkt en uitgevoerd wordt dat meetbare resultaten heeft.

Vlaanderen voorziet in een maximum financiering van 50%, met een plafond tot 500.000 euro per jaar. De looptijd van de steun is 10 jaar.

In antwoord op schriftelijke vraag nr. 640 van 7 juli 2016 gaf de minister aan: "Voor zowel SIM, FISCH als VIL werd op 31 mei 2016 een aanvraagdossier ingediend bij VLAIO."

1. Hoeveel dossiers werden tot nu toe ingediend? Graag een overzicht van de clusters met aanduiding van provincie, streefdoel, termijn, actieplan en strategische domeinen.
2. Op basis van welke criteria werden de aanvraagdossiers afgewogen?
3. Welke dossiers werden geselecteerd en goedgekeurd? Graag met opgave van elk dossier met werkdomein, visie, strategie, werkplan en budgetplanning.
4. Welke dossiers werden niet geselecteerd en waarom? Graag met opgave van elk dossier met werkdomein, visie, strategie, werkplan en budgetplanning.
5. We zijn nu een jaar nadat de dossiers SIM, FISCH, VIL werden ingediend.

Hoe evalueert de minister de procedure van indiening, selectie, ...?

ANTWOORD

op vraag nr. 603 van 30 mei 2017

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Er werden tot op heden 5 aanvragen ingediend om steun te verkrijgen als speerpuntcluster:

	domein	Doelstelling
Catalisti	Chemie en plastic	De missie van CATALISTI is: "Een duurzame en competitieve chemische & kunststofverwerkende industrie in Vlaanderen dankzij een innovatieve slagkracht van wereldklasse". Deze missie is vertaald naar de volgende doelstellingen van de speerpuntcluster: • ontwikkeling van nieuwe waardeketens; • transitie naar een duurzame economie; • clustering van kennis; • verbetering van innovatieve slagkracht
VIL	Logistiek	Tegen 2025 beoogt de speerpuntcluster Logistiek om Vlaanderen op de kaart te zetten als "het Europese power house in de wereldwijde supply chain" met volgende sleutelwoorden: duurzaam - digitaal - wendbaar.
SIM	Materialen	De missie van SIM is bijdragen tot de competitieve positie van de materiaal industrie in Vlaanderen. Specifiek als speerpuntcluster heeft SIM als missie het versterken van het materiaal innovatie ecosysteem in Vlaanderen met het oog op: • het versterken van de competitiviteit van de Vlaamse materiaalindustrie, zowel multinationale bedrijven als kmo's, • het positioneren van Vlaanderen als een materiaal technologie hot spot en het aantrekken van talent naar het technologie domein materialen, • het bevorderen van directe buitenlandse investeringen en het creëren van startups mogelijk te maken • en hiermee bij te dragen tot de aanpak van de huidige en toekomstige maatschappelijke uitdagingen.
FLUX50	Energie	De missie van de Vlaamse energiecluster bestaat er in een slimme energieregio Vlaanderen ('Smart Energy Region Flanders') op te bouwen door: • De Vlaamse industrie met inbegrip van de KMO's actief te betrekken bij het clusterinitiatief. • Economische en sociaal leefbare

		doorbraken te realiseren. • Bij te dragen aan de continue transitie naar een modern en duurzaam energiesysteem. • Een unieke positionering na te streven in enkele sleuteldomeinen om economische groei voor Vlaanderen te realiseren met innovaties, die zowel in Vlaanderen als internationaal toegepast kunnen worden.
FFood	AgriFood	De hoofddoelstelling van de speerpuntcluster Agrifood sluit nauw aan bij de doelstelling van het Vlaams clusterbeleid namelijk het benutten van on(der)gebruikt economisch potentieel om zo economische groei in de Vlaamse voedingsindustrie te bewerkstelligen. De cluster wil dit doel bereiken door integratie van de stakeholders, door het ondersteunen van (investeringen in) onderzoek en innovatie en door het wegwerken van belemmeringen die de voedingsindustrie momenteel ervaart. Met dit hoofddoel voor ogen werden drie grote opportuniteiten/uitdagingen voor de verdere groei van de Vlaamse voedingssector bepaald: 1. Het verhogen van de lokale en internationale competitiviteit door het creëren van zo efficiënt mogelijke productiesystemen, en van producten van superieure kwaliteit met een hoge toegevoegde waarde. 2. Het vullen van leemtes en het creëren van nieuwe zakelijke kansen door systeemintegratie en het samenwerken van meerdere schakels in het systeem (landbouwers, toeleveranciers, voedingsbedrijven en afnemers) wat kan leiden tot meer efficiëntie en nieuwe markten voor de Vlaamse voedingssector. 3. Het inspelen op sociale en maatschappelijke noden zoals wereldwijde gezondheidsproblemen die leiden tot vragen naar een evenwichtig (gepersonaliseerd) dieet.

Meer info over de geselecteerde speerpuntclusters is terug vinden in de projectfiche op de vlaio-website (<http://www.vlaio.be/artikel/speerpuntclusters-0>) en de websites van de respectievelijke initiatieven.

2. De selectie en goedkeuring van speerpuntclusters gebeurt, zoals aangegeven in de conceptnota en bevestigd door de Vlaamse Regering op 15 januari 2016, niet volgens een (competitief) oproepsysteem. Kandidaatspeerpuntclusters kunnen zich met een uitgewerkt aanvraagdossier, waarin het economisch potentieel en de krijtlijnen van de LT-strategie uitgewerkt zijn, aanmelden bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Volledige aanvraagdossiers die conform de handleiding voor speerpuntclusters voldoende matuur zijn worden vervolgens ter beoordeling voorgelegd aan externe experts waarna het beslissingscomité een beslissing neemt over (i) de steun aan de clusterorganisatie en (ii) de modaliteiten voor onderhandelingen van het clusterpact. De beoordeling gebeurt zoals bepaald in het

Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de steun aan innovatieclusters in Vlaanderen op basis van zowel de beoordelingscriteria voor steun aan clusterorganisaties als de aanvullende criteria voor speerpuntclusters.

Deze aanvullende criteria voor speerpuntclusters zijn:

- economisch draagvlak in Vlaanderen;
- economisch potentieel voor Vlaanderen;
- aanwezige technologische competentie in Vlaanderen;
- aanwezige wetenschappelijke competentie in Vlaanderen;
- de betrokkenheid van de relevante kritische actoren;
- het ontbreken van een ander initiatief dat een vergelijkbare rol al vervult;
- de clusterorganisatie beschikt over een sterk mandaat en de nodige ervaring en competentie inzake het definiëren, organiseren en opvolgen van activiteiten en programma's langsheen het innovatiespectrum;
- de clusterorganisatie heeft een voldoende omvang om gedurende langere termijn continuïteit in de werking te kunnen waarborgen.

De beoordelingscriteria voor de steun aan clusterorganisaties, zowel voor speerpuntclusters als voor innovatieve bedrijfsnetwerken zijn:

- beoogde competitiviteitsverbetering (potentiële economische impact en beoogde meerwaarde van de cluster);
- noodzaak en additionaliteit van de clusterwerking (positionering ten opzichte van andere organisaties en bestaande activiteiten, op welk systeemfalen biedt deze clusterwerking een antwoord);
- gedragenheid van het initiatief (vraag, engagement en sturing van ondernemingen, toegang voor nieuwe partners, en betrokkenheid van een ruime groep KMO's);
- organisatie en werking van de cluster (rol, taken, activiteiten,...);
- kwaliteit van de aanpak met in acht name van het volledige waardenetwerk en voldoende aandacht voor activiteiten dicht bij de markt (werkplan en opvolging).

3. Elk van de ingediende dossiers wordt gesteund voor een periode die na tweejaarlijkse tussentijdse evaluatie(s) te verlengen is tot 10 jaar.

	domein	startdatum	Toegekende steun (50%)
Catalisti	Chemie en plastic	1/1/2017	1.500.000 EUR
VIL	Logistiek	1/1/2017	1.500.000 EUR
SIM	Materialen	1/1/2017	1.363.995 EUR
FLUX50	Energie	1/1/2017	1.500.000 EUR
FFood	AgriFood	1/1/2018	1.500.000 EUR

4. Tot op heden is elk van de ingediende dossiers goedgekeurd.
5. Het indieningsproces voor speerpuntclusters is een proces met herhaaldelijke interactie tussen aanvragers en het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Tot op heden is er geen concrete aanleiding om de procedures van indiening en selectie aan te passen.